

INDIJSKI NAROD JE IZZVAL ANGLEŠKE OBLASTI

DANES SE BO NAVZLIC VSEM PREPOVEDIM VRŠILO V BOMBAYU VELIKO LJUDSKO ZBOROVANJE

Japonska pošilja v Indijo petkrat več blaga kot pa Anglija. — Bivši župan mesta Kalkute je bil aretiran. — Angleški svečenik je izjavil, da angleški vojaki trpinčijo indijsko vaško prebivalstvo. — Dijakinji obtoženi umora. — Ljudskega zborovanja se bo udeležilo na stotisoče Indijcev.

BOMBAY, Indija, 20. januarja. — Navzlic prepovedi angleških oblasti se bo vršilo jutri tukaj javno zborovanje, katerega se bo udeležilo na stotisoče Gandhijevih pristašev. Zborovalci bodo protestirali proti aretaciji Gandhija in proti raznim drugim nasiljem, ki so zadnji čas v Indiji na dnevnem redu. Zborovanje je sklicala zveza trgovcev, ki zastopa trge in borze. Skoro vsi trgi so zaprti že šestnajst dni v znamenje simpatij do nacionalističnega kongresa.

Vsi napeto pričakujejo, kaj se bo zgodilo, kajti angleške oblasti so odredile, da ne sme biti na nobenem javnem prostoru skupaj več kot pet Indijcev. Vsled bojkota indijskega blaga bo profitirala v prvi vrsti Japonska. Tekom enega meseca je bilo poslanega v Indijo tri milijone jardov sukna, dočim so ga poslali Japonci v istem času petnajst milijonov jardov.

Pred posebnim tribunalom se morata zagovarjati dve šestnajstletni študentki Bengalske Univerze, češ, da sta pred enim mesecem ustrelili angleškega uradnika Stevensa. Študentki odločno tajita vsako krivdo.

Tekom obravnave nista hoteli stati. — Dajte nama stole, — sta rekli, — zavedna indijska ženska ne bo nikdar stala pred angleškim sodnikom v znamenje spoštovanja.

Iz raznih krajev prihajajo poročila o nadaljnjih nasiljih. V Dacci so neznanci zaklali nekega angleškega policijskega seržanta in mu odvzeli revolver. V Gorakhpuru je skušala ljudska množica vdreti v jetnišnico ter osvoboditi jetnike. Policija je oddala v množico več strelav.

V Gupti je bil aretiran bivši župan mesta Kalkute. Odvedli so ga v jetnišnico v Pooni, kjer je tudi Gandhi zaprt. Bivši kalkutski župan je eden najodličnejših voditeljev indijskega nacionalističnega gibanja.

Mladi angleški misijonar H. V. Elwin je obtožil angleške oblasti v obmejni provinci na severozapadu zatiranja, nasilja in "stvari, ki bi morale vsakemu Angležu pognati rdečico v obraz".

Aretirali so ga in poslali iz okraja, zatem ko je prosil za pogovor s provincijalnim komisarjem.

Mladi duhovnik je dejal: — Ako se opazi v kaki vasi nacionalistično gibanje pridno ponoči angleški vojaki in napadajo prebivalstvo. Moške pretepejo, ženskam pa odvzamejo obleko in jo na javnem prostoru sežgo.

"Indian Daily Mail", ki podpira narodni kongres, pravi, da Angleži s sedanji metodami ne bodo zaustavili indijskega nacionalističnega gibanja.

— Človek zamore ustaviti uro ali razbiti kazalo, — pravi člankar, — toda s tem še ni rečeno, da je ustavil čas. Solnce ni mogoče ugasniti s tem, da izglobite človeku oči.

"GLAS NARODA" — List slovenskega naroda v Ameriki! — Naročajte ga!

Japonci v boju s kitajsko policijo

ODREDBE PROTI KOMUNISTOM

Veliko zborovanje v New Yorku. — Vladi je bilo priporočeno deportirati komuniste.

Washington, D. C., 20. jan. — Na Kapitolu in posebno v delavskem departmentu vlada veliko zanimanje za veliko zborovanje v newyorškem velikem hotelu Waldorf-Astoria, kjer se je zbralo mnogo narodnih društev, ki so sklepala, kako bi bilo mogoče delati proti delovanju in agitiranju komunistov ne samo v New Yorku, temveč tudi v drugih večjih mestih Združenih držav.

Zborovanje je sprejelo predlog, da vlada prepove vsako trgovino med Rusijo in Združenimi državami, da se naj izdajo bolj stroge postave glede naseljevanja, da ne bi mogli prihajati v deželo ekstremiti in da se izženejo iz Zdr. držav vsi tuji komunisti.

Glavna govornica na tem zborovanju sta bila Martin W. Little in kongresnik Fish. Oba govornika sta tudi zatrjevala, da bo Amerika prišla iz sedanje krize v teku enega leta.

Na zborovanju je bilo okoli trideset oseb. Med navzočimi so bili samo milijonarji in bogati trgovci ter blesteče oblečene žene iz visoke družbe. Vsi so pritrjevali sklepu glede postopanja proti komunistom.

Dvorana je bila pokrita z ameriški zastavami; v dvorani in pred hotelom so stali policisti na straži.

Fish je rekel v svojem govoru, da je v Združenih državah najmanj pol milijona komunistov in med njimi sta dve tretini tujecev.

Pozneje je tudi prišel odposlanec predsednika A. F. L. Williama Greena, ki je rekel, da se bo ameriška delavska federacija z vsemi svojimi silami, ki jih ima na razpolago, borila proti komunistom.

Zastopnik newyorškega kardinala Heysa, Rev. Edward Robert Moore, je pred začetkom zborovanja opravil molitev.

Delavski departmet je izjavil, da uradniki departmента razpravljajo o sklepih tega zborovanja.

MORNAR HOČE IMETI BRADO

Čudna prošnja. — Mornar je prosil senatorja, da izposluje pri vladi, da sme pustiti rasti brado.

Washington D. C., 20. jan. — Nekje na visokem morju se nahaja na ameriški vojni ladji mornar, ki pusti rasti brado navzlic odredbi poveljujočega admirala. Postavljen pred odločbo admiral in pred željo starišev svoje izvoljenke, ki zahtevajo, da mora nositi brado, ako hoče dobiti njihovo hčer za ženo, je mornar pisal senatorju Reed Smootu iz države Utah in ga prosil pomoči.

V svoji prošnji pravi, da se mu zdi čudno, da ne bi smel pustiti rasti brado, ko večinoma vsi admirali nosijo brade.

— Poleg tega pa, — piše dalje, — nosim brado v soglasju s predpisom vedno lepo pristriženo.

VELIK ZAKLAD V GROBNICI

Ekspedicija je našla v grobnici velik zaklad. Šest okostnjakov vojakov sedi ob stenah.

Oaxaca City, Mehika, 20. jan. — Voditelj ekspedicije Alfonso Capa piše:

Več dni smo kopali ob Monte Alban, kjer je bila nekdanja močna trdnjava, zdaj pa je cel hrib razvalin. Slednič pa so naše lopate okopale in odkrile vhod v staro indijansko grobnico.

V grobnico smo stopili skozi pred-dverano po dveh stopnicah. Bila sta dva prostora, ločena z vrati. Prvi prostor je štirinoglat, drugi pa ima obliko številke 5.

Tam smo videli šest mrtvih vojakov, ki so sedeli ob stenah, ki so bile okrašene z dragimi kamni in pokrite z zlatom ter mnogimi dragocennimi stvarmi. Našli smo, da so njihovi okostnjaki skoro popolnoma strohnili.

Blizu njih je bilo mnogo nenavadnih predmetov — zlato srebro, baker, jantar, turkiz, biseri, koralke in več drugih stvari.

V grobnici smo našli človeške kosti krasno izrezljane in so veličanskega pomena za znanost. Ti izrezki prekašajo kitajske izrezke na slonovi kosti. Različni izrezki na človeških kosteh kažejo mnoge zgodovinske dogodke. Na njih je tudi izrezan koledar, katerega so rabili Indijanci tega rodu.

Med drugimi predmeti je zlata maska, ki predstavlja indijansko boginjo Xipetotec, ki je bila boginja deklet, kajti njej na čast so bila dekleta obglavljena, djana iz kože in ji darovana. Pri tem darovanju je duhovnik plesal odet s kožo darovane deklice.

PREDSEDNIK SE JE REGISTRIRAL PO POŠTI

San Jose, Cal., 20. januarja. — Predsednik Hoover in njegova žena, ki sta najodličnejša mešana tega mesta, sta po pošti poslala afidavite za registracijo za prihodnje predsedniške volitve. Oba sta sporočila, da bosta volila za republikansko stranko.

DOUGLAS JE DOBIL VRNJENE DAVKE

Washington, D. C., 20. jan. — Davčni departmet je naznanil, da je dobil filmski igralec Douglas Fairbanks, povrnjene davke v znesku \$61.416, ker so bili v letih 1927, 1928 in 1929 njegovi dohodki previsoko cenjeni.

ZNAL SI JE POMAGATI

Chicago, Ill., 20. januarja. — Erwin Boettcher je na poseben način znal strahovati svojo ženo. In zdaj je zadeva prišla pred sodišče, ker ga žena toži za začasno plačevanje, dokler ne dobi ločitve.

Imel je navado, da je, predno je šel zvečer iz hiše, napolnil kopalno banjo z mrzlo vodo in če mu je branila iti, je rešil prepričanje, da jo je pahnul v mrzlo vodo.

Žena je dobila začasno plačilo.

PROHIBICIJA NA FINSKEM

Izdelovanje in prodaja opojnih pijač je pod državno kontrolo. — Vživanje je zelo omejeno.

Helsingfors, Finska, 20. jan. — Javnost je zelo razburjena vsled vladnega načrta za prodajo opojnih pijač, ko je bila prohibicija odpravljena.

Na podlagi narodnega referenduma je vlada sestavila načrt, po katerem vlada nadzoruje izdelovanje opojnih pijač tako strogo, da prodajalec ne morejo imeti nikakega dobička pri izdelovanju in prodaji opojnih pijač.

Po postavi je bila ustanovljena družba za uvažanje, izdelovanje in prodajo opojnih pijač. Ta družba pa bo pod popolnim nadzorstvom vlade, sveta sedmih moč.

Vino, pivo in žganje je dovoljeno prodajati potnikom in domačinom od poldne do ene popoldne po gostilnah, na vlakih in finskih ladjah.

Gostilničar mora imeti vladno dovoljenje za nakup pijače od 10 popoldne do 3 popoldne; v tem času mora biti tudi pijača priprilana ali prinesena domov.

Vsakdo sme na svojem domu izdelovati vino in pivo. Vsakemu občinskemu zastopstvu dovoljuje vlada dovoliti ali prepovedati prodajo opojnih pijač.

Čisti dobiček od prodaje pa je razdeljen sledeče: 15 odstotkov za brezposelne, 15 odstotkov za pokojniški sklad starih ljudi, 20 odstotkov pa bo razdeljen med organizacije, ki delujejo za zmernost in proti nepostavnemu prodajanju opojnih pijač.

SMRTNA KOSA

V Memorial Hospital v Utici, N. Y., je umrla dne 19. januarja Mrs. Julija Gorinske iz Little Falls. Podlegla je Brightovi bolezni. Rojena je bila dne 16. februarja leta 1891. Njeno dekleško ime je bilo Kvas. Leta 1914 se je poročila z Mr. Matijem Gorinskom. Razen njega zapušča pet otrok, mater, tri brate in štiri sestre. Njena sestra Mrs. Miheve prebiva v Newville.

Matiju, ki je izgubil dobro ženo, in otrokom, ki so izgubili skrbno mater, izrekamo svoje globoko sožalje.

ZLATNINA ŠPANSKE KRALJEVE DRUŽINE JE IZGINILA

Pariz, Francija, 20. januarja. — Izginila je zlatnina in dragi kamni, ki so bili poslani iz Madrida teti prejšnje španskega kralja Alfonsa, infanti Eulaliji za njene vnuke kot poročna darila, ker se nameravajo poročiti s hčerami kralja Alfonsa.

Ko je odprla zaboj, v katerem je pričakovala dragocenosti, je našla v njem samo nekaj obnošne obleke in stare dežnike. Ko so se v početku svetovne vojne Nemci bližali Parizu, je Eulalija poslala vse svoje dragocenosti iz Pariza v Madrid, zdaj pa, ko so bili zopet poslani nazaj, so se na potu izgubili.

V ŠANGHAJU SO SE ZAVRŠILI VROČI POULIČNI SPOPADI

SANGHAJ, Kitajska, 20. januarja. — V kitajskem in mednarodnem delu mesta je prišlo do vročih spopadov med Japonci in kitajsko policijo. Dve osebi sta bili ranjeni, več pa težko poškodovanih. Spopad je baje zato nastal, ker Kitajci še vedno vztrajno bojkotirajo japonsko blago. — Napetost med tukajšnjimi Japonci in Kitajci se je poostila.

Oblasti inozemske naselbine in uradniki japonskega konzulata so uvedli preiskavo.

Severno od Šanghaja so večeraj Kitajci napadli pet japonskih menihov ter jih tako zelo pretepli, da bodo le s težavo okrevali.

Pa naročilo kitajske vlade je dospelo sem pet ameriških in pet kanadskih letalcev, češ, da bodo dobili službo v kitajski armadi. Vsakemu so obljubili po tisoč dolarjev mesečne plače. Zastopnik kitajske vlade se pa sedaj izgovarja, da jih ni pozval in da Kitajska letalcev ne potrebuje.

Mukden, Kitajska, 20. januarja. — Japonci so zopet začeli preganjati kitajske "bandite" v provinci Fengtien. Ker so banditi v onem kraju že izstreljeni, gre v tem slučaju najbrž za napad na redno kitajsko vojaštvo. V Mandžuriji prihaja vedno več japonskih vojakov.

Šanghaj, Kitajska, 20. januarja. — Kitajska vlada je zapovedala aretirati bivšega mladega kitajskega "cesarja" Pu-Yi, ki se nahaja pod japonskim pokroviteljstvom. Iz province Kiangsi poročajo, da se je tam, spuntalo dvajset tisoč kitajskih vojakov.

FARMER SE JE ZADAVIL Z MESOM

Franklin, N. J., 20. januarja. — John I. Struble, 76 let star farmer v Monroe, N. J., se je zadavil s kosom mesa, ki mu je običal v grlu.

MESTO NAJ POČIVA

Urbana, Ill., 19. januarja. — Župan Reginald Harmon je odredil "mestni praznik" za ves teden za prebivalce mesta, ki šteje 30 tisoč ljudi. To je župan odredil, da se ljudje pomirijo, ker so bile zadnje dni zaprte tri banke v mestu.

Župan je ukazal, da se zapro vse trgovine, razum lekarn, prodajaln časopisov in življenjskih potrebščin. Predno je izdal to povelje, je imel župan sejo s svojimi svetovalci celo noč.

DVOBOJ ZARADI KRATKIH HLAČ

London, Anglija, 20. januarja. — Nadvojvoda Leopold bo najbrž imel štiri dvoboje, ker je prišel v odlično restavracijo z vsemi kolajnami in celo z redom zlatega ruha na prsih in je bil oblečen v lovsko obleko s hlačami do kolena.

Štirje plemenitiši, grof Arce-Zinneberg, grof Orsics, grof Max in baron Menasse so protestirali, češ, da odlikovanja in redovi na lovski obleki ponižujejo spomin bivšega cesarske hiše in so ga pozvali na dvoboj. Najbrže pa bo častni sod preprečil dvoboj.

MOSKOVSKA KATEDRALA BO MUZEJ

Največja ruska katedrala bo izpremenjena v brezverski muzej. — Zidana je po načrtu bazilike sv. Petra.

Moskva, Rusija, 20. januarja. — Kot naznanja, sovjetski list "Pravda", bo najbogatejša in najrazkošnejša katedrala v Rusiji, Kazanska katedrala v Leningradu, izpremenjena v največji sovjetski muzej.

S tem bo ta slavna katedrala postala "božjapot" za brezverce. Kazanska katedrala je zgrajena, dasi v manjšem obsegu, po načrtu bazilike sv. Petra v Rimu. Sredi se spenja visoka kupola, pred vzhodom v katedralo pa stoji v polkrogu močniti stebri. Čudni slučaj je nanesel, da bo cerkev, ki je povsem podobna glavni cerkvi katoliškega sveta, in središče katoliške vere, sedaj postala središče brezbožnega sveta.

Dosedanji brezverski muzej v Strastnoj samostanu nima na sebi nič umetniškega in sovjetska vlada je odločila, da bo uredila novi muzej v znanstveni smeri. Vsi ruski znanstveniki so bili pozvani, da delujejo na to, da pokažejo ljudstvu, da sloni versko učenje na pripovedkah, domišljiji in laži.

Ta prememba katedrale v muzej spominja na katedralo Našegar Održenika v Moskvi, ki je bila pred šestimi tedni razstreljena z dinamitom in bo na njenem mestu zgrajena velika sovjetska palača.

Kazanska katedrala, ki stoji ob Nevskem prospektu, je najveličastnejša stavba v Leningradu. Zgrajena je bila začetkom 19. stoletja v spomin na zmago Rusov nad Napoleonom. Pred boljševiško revolucijo leta 1917 se je nahajalo v katedrali 105 zastav in redov, ki so jih Rusi vplnili od francoskih polkov.

LAHKO LOČITEV ZAKONA

Mexico City, Mehika, 20. jan. V državi Chihuahua je stopila v veljavo postava, da je mogoče dobiti ločitev zakona v sporazumu med možem in ženo v enem dnevu za \$60.

POZOR, ROJAKI!

Blaznikove PRATIKE so razprodane. Ne naročajte jih več, ker jih ne bomo več dobili.

Uprava Glas Naroda.

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIO PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Baker, President L. Benedik, Trezor.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
215 W. 15th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Na celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
in Kanado	Za pol leta	\$3.50
Na pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Na četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$8.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenrednih nedelj in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejane bivalneke naznači, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 215 W. 15th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-3878

MILICA SE PRIPRAVLJA

Socijalistična stranka je izdala zelo značilen dokument, ki sta ga podpisala znana delavska voditelja Norman Thomas in Clarence Senior.

V dokumentu je rečeno, da takozvana "privatna dohodnost" ne more zadostiti zahtevam sedanjega časa, in če bodo nezaposleni odvisni od pomoči iz privatnih virov, utegne dežela nekaj doživeti, česar v svoji zgodovini še ni doživela.

Pomoč, ki jo nudijo nezaposlenim privatne organizacije, ni zadostna. Vsled tega ni več daleč čas, ko bo nezaposlenim preostajalo samo dvojno sredstvo: krasti in ropati ali pa lakote poginiti.

Oblasti so na to pripravljene in so izdale posebna navodila za zatrtje nemirov in za ustrahovanje nezaposlenih, če bi slučajno postali nasilni.

V knjižici, ki ima naslov: "Načrti za slučaj domačih nemirov" je rečeno: —

— Vojaštvo mora biti pripravljeno, da s strupenimi plini in krogami zatre vse nasilne zahteve po hrani in preskrbi. Upati je, da bodo organizacije, kot so naprimer trgovske zbornice in Ameriška Legija, vojaštvo v vseh ozirih podpirale.

Norman Thomas in Clarence Senior poudarjata, da so skoro vsi lokalni pomožni skladi izčrpani ter da večina zakonodaj vsled ustavnih omejitev ne more ničesar storiti.

Zvezna vlada mora dati za direktno pomoč nezaposlenim najmanj petsto milijonov dolarjev, in z gradnjami je treba takoj pričeti.

Ako se bo to zgodilo, se bo narod polagoma iznebil domneve, da kongres zboruje edinole za to, da reši ceno akeij, ne pa, da pomaga onim, ki nimajo ničesar.

Rešitve položaja se nikakor ne sme prepustiti tistim, ki mislijo, da bodo lačne nasitili in odpravili nezaposlenost s tem, da bodo streljali na lačne delavce.

V takem slučaju bi se pojavila vojaška diktatura, ki ne pozna nobenih ustavnih pravic posameznega državljanca.

Poslanici, ki sta jo podpisala Norman Thomas in Clarence Senior je priložen izvod pamfleta, ki ga je izdala meseca decembra 33. divizija illinoijske Narodne garde, in v pamfletu je rečeno med drugim:

— Na demonstrante ne sme milica nikdar oddajati slepih streliv. Edinole kroglice imajo moralni učinek.

— Če ni mogoče poslati demonstrantom za hrbet močnega oddelka, je treba razpostaviti miličarje po strehah, odkoder naj streljajo v ljudsko množico.

— Za slučaj, da je napovedano vojno stanje, izgube civilne oblasti vsako avtoriteto.

— Častnik, ki zna v takih slučajih odločno nastopiti, je lahko deležen velike slave.

Pamflet vsebuje natančna navodila, kako je treba ravnati s plinskimi bombami.

Kot je videti, so oblasti popolnoma pripravljene za slučaj, da bi začeli nezaposleni javno zahtevati delo in kruh.

POSKUŠEN SAMOMOR DVEH SLOVENK V ZAGREBU.

To dni si je hotela končati v Zagrebu življenje 67-letna hišnica iz Rogoške Slatine Marija Čeznje. Popila je manjšo količino luže, pa so jo izprali želodec in jo poslali v bolnico.

— Zjutraj je pa popila večjo količino octove kisline 37-letna hišnica Marija Mar iz Maribora. Tud njo so prepeljali pravočasno v bolnico in ji rešili življenje.

Dopisi.

Little Falls, N. Y.

Čital sem v Glasu Naroda dopis od Mr. John Schvaenika, kar je tudi mene vzbudilo, da napišem nekaj vrstic za priljubljeni list.

Newyorkška država se je letos izpremenila v solčno Californijo, kajti take zime ne pomnijo niti najstarejši ljudje. Snega je padlo komaj toliko, da je pokrilo tla, ter ni skoraj nikakega mraza, kar je v veliko zadovoljstvo enim ljudem, drugim pa zopet ne, ker ne zaslužijo nič pri odmetavanju snega po ulicah v mestu.

V tukajšnji okolici so vse ceste v dobrem stanju, povečini z cementom tlakovane, zatoraj lahko viditi prihajati ljudi z avti iz vseh držav Unije, kateri si tudi povečini ogledajo tukajšnja zatvorniška (Barge Canale), katera je zelo zanimiva. Svetujem vsem, kateri bi kdaj tu skozi potovali, da si jo natanko ogledajo, posebno v poletnem času, ko se prevaža skozi v malih parnikih raznovrstno blago.

V tem mestu se tudi lahko dobi precej diamantov v nekaterih skalah; seveda nimajo vrednosti, ker jih je preveč, toda včasih se dobi kateri, ki je čisto podoben pravemu, kar je v veliko veselje mladini.

Tovarni je tukaj raznovrstnih, toda povečini stoje prazne, čakajo namreč, da se jih bo kdo usmilil, da jih podere ali pa prenovi v druga podjetja.

Ker so pa tovarne zastale, smo pa tudi delavci zastali ter čakamo, kdaj se nas bodo zopet usmilili, da bomo lahko garali naprej, dokler ne opešamo. Čuje se nekaj, da bo tukajšnja usnjarna kmalu zopet pričela z delom, toda dosti ni za dati na take govorice, ker smo bili že dostikrat razočarani, da je namreč samo pri govoricah ostalo.

Da pa od dolgega časa konec ne vzamemo, si je pa tukajšnje društvo Marije Pomagaj, K. S. K. J. omislilo maskaradno veselico na pustno soboto, to je na večer 6. februarja. Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina za vse odrasle v maskah ali brez mask je 25 centov. Igrala bo Slov. godba.

Uljudno ste vabljeni vsi Slovenci od blizu in daleč, da se po dolgem času zopet udeležite veselice, katera vam bo gotovo v vsakem oziru v razvedrilo.

Tudi za pustni večer, to je 9. januarja se nekaj pripravlja in sicer pod vodstvom Slovenskega Doma. Vršil se bo ples, igral pa bo tukajšnji dobroznani rojak Mr. J. Zorec. Vstopnica bo 25c. za vse odrasle.

Na prvi omenjeni veselice se bo tudi razdelilo dve nagradi in sicer najlepši in najgrši maski.

Toraj rojaki, vsi na noge ter na omenjene veselice, kajti žal ne bo nikomur, kdor se jih bo udeležil.

Radi bi videli med nami tudi Petra Zgaga, ker nam je že dolgočas po njem.

Poročati moram tudi, da je ravnodanes preminula soproga Mr. M. Gorinska, tukajšnjega dobro poznane rojaka. Bila je operirana pred par tedni v neki bolnišnici. V Utici, ter se od takrat ni počutila nič bolje.

Moje iskreno sožalje vsem ostalim v družini.

K sklepu pozdravljam vse rojake po širni Ameriki in Kanadi, ter želim, da se nam boljši časi kmalu povrnejo.

Frank Mastle.

S pota.

Predno sem dospel v Arizono, sem imel s svojo karo velike težave. Cesta je bila tko zmrznjena in spelska, da skoro naprej nisem mogel. Mesto Flagstaff leži zelo visoko, skoro osem tisoč čevljev nad morjem. Ima do osem tisoč prebivalcev, toda naših ljudi ni tam. Ceste so v gorovju zelo slabe, in kar oddahnil sem se, ko sem dospel na mejo držav Arizone in Californije. Mesto Tapo je zelo lepo. Vseposvobod je opaziti krasne palme. Pozimi kaže toplota sedemdeset stopinj, po leti pa nad 130. V poletnem času so ljudje večinoma po kletih, ki jih imajo zgrajene pod zemljo. Lani je umrlo osemindvajset prebivalcev vsled solnčarice.

Na poti proti Los Angeles sem se ustavil v San Bernardino, Cal., kjer je v bližini mala slovenska naselbina — Fontana, Cal. V mestu je precej premogarijev iz Illinois, ki so vsi dobri in postrežljivi, toda rojaka Johna Kruziča iz Frontene, Kans. v tem pogledu nihče ne bita. Rojak Kruzič se drži načela: — Dokler bom jaz živel, boš tudi ti, ko paz ne bom ničesar imel, tudi tebi ne bom mogel pomagati.

V Los Angeles so zelo slabe delavske razmere. Naši rojaki prebivajo na severni strani. Hrvatje pa na južni. Dolgo nisem ostal v Los Angeles, ampak sem se kmalu odpeljal nazaj v Fontano. Kot sem omenil, je zemlja v tamišnji okolici zelo rodovitna, toda to je hudo, ker ubogi farmer skoro nič ne dobi za svoj pridelek. Na državni meji uradniki vsak avtomobil in trupe pregledajo ter zaplenijo vse, kar ne sme preko meje. Meni so naprimer pustili grapefruit in limone, dočim so mi olive obrali.

V bližini Phoenix, Arizona, je dosti lepih kmetij, pa so večinoma vse v trgovskih rokah. Največ jih imajo v našem trgovci z zemljišči, ki plačajo delavcem od petnajst do dvajset dolarjev na mesec. Obrabici bombaža zaslužijo kvečjem po petdeset centov na dan.

V Superior, Ariz., je samo en Slovenec, ki je predelavec v bakrenem rudniku in ima Mehikanke za ženo. Hrvatov je pa tam pet družin. Baš na Novega leta dan so se v rudniku smrtno ponesrečili trije rudarji, med njimi tudi Hrvat Mike Svetec. Ponesrečil je udaril s pikom na naboj, ki je eksplodiral. Pokojnik je bil zelo dober človek in pri vseh jako priljubljen.

V mestu Jerome obratuje en bakreni rudnik vsak dan, toda plača ni posebna, ker tudi baker nima posebne cene. Tam sta dve slovenski družini in en slovenski pečlar, ki stanuje pri rojaku Fr. Zamanu. Zaman je bil dolgo časa rojski nadzornik, in vsi ga zelo čislajo. O njegovi postrežljivosti sem se tudi že prepričal.

Hrvatovskih družin je tam šestindvajset, in reči moram, da so vsi dobri ljudje.

Pozdrav vsem rojakom in čitateljem tega lista. S. Fabjan.

BRIDKA USODA DELAVSKIH OTROK

V Nemčiji je obubožanje srednjih in nižjih slojev vedno večje. Boda se čuti posebno v industrijskih krajih in večjih mestih. Kako zelo je ljudstvo obubožano, priča najbolj žalostna usoda delavskih otrok, ki morajo delati in pomagati staršem preživljati rodibino, čeprav hodijo še v šolo. Po uradnih podatkih je zaposlenih samo v Berlinu 9000 delavskih šolobveznih otrok. Dobra polovica teh otrok je zaposlena po trgovinah in uradih kot raznašalci, okrog 1000 otrok dela v poljedelstvu, drugi so pa zaposleni v industrijskih podjetjih, čeprav je to po zakonu prepovedano.

Otroci delajo večinoma po tri ure dnevno, nekateri pa tudi po šest. Nad šest ur dela samo nekaj nad 200 otrok. Socijalne ustanove in policijski organi se zelo zanimajo za usodo nesrečnih otrok, ki jim ne morejo pomagati, kajti lakota v delavskih rodbinah je močnejša od vseh ozirov na otroška leta in določbe zakona, ki prepoveduje zaposlitev otrok.

PICCARDOVA GONDOLA POJDE V MUZEJ

Hud spor je nastal med ravnateljstvom briselskega muzeja in prebivalstvom tirolskega gorskega mesta Gurgla zaradi Piccardove gondole. Gurglu je prinesla slavna gondola pravo srečo, kajti odkar je ležala na bližnjem ledeniku, se je tujski promet nepričakovano razvil in siromašno prebivalstvo je imelo lepe dohodke. Zato ni čuda, da so ljudje zahtevali, naj Piccardova gondola kar ostane tam, kjer je, kot najboljša privlačna sila za turiste. Seveda jih je vodila pri tem v prvi vrsti ali pa tudi izključno misel, da bodo na račun gondole dobro služili.

Spor se je dolgo vlekel, zdaj je pa rešen tako, da bodo gondolo vendarle prepeljali v Bruselj in spravili v muzej. Zdaj je zopet vsa zasnežena in močno se ji poznajo sledovi vremenskih izprememb. Kako bodo zadovoljni s tem sklepom prebivalci Gurgla, je pa seveda še drugo vprašanje. Ni izključeno, da bodo skušali prevoz gondole v Bruselj v zadnjem hipu preprečiti.

PODGANA RAZGRIZLA OTROKU ROKO

Postrežnica Slava Žurman v Zagrebu ima pet mesecev staro dete, ki ga je pustila na stanovanju sama, je pa odšla na delo. Ko se je njena gospodinja vrnila, je našla v zibelki veliko podgano, ki je baš grizla otročičku levo ročico, a na rami je že zijala globoka rana. Vsa zibelka je bila krvava. Prestrašena gospodinja je prepodila podgano, vzela otročička iz zibelke in ga odnesla k zdravniku, ki ga je poslal v Pašterjev zavod.

PROBLEM BREZPOSELNOSTI V JUGOSLAVIJI

Ministrstvo za socialno politiko je v zadnji dobi, ko se pojavljajo ustavitve obratov, posvetilo vprašanju brezposelnosti vsi po zornost ter zbralo točne podatke o položaju na jug. delovnem trgu. Iz teh podatkov, ki jih v polnem obsegu potrjujejo tudi Delavske zbornice in ki so prišli do izraza na raznih delavskih zborovanjih, ki so se vršila zadnje dni širog države, je razvidno, da je položaj v pogledu še zelo povojen, daširavno je imela gospodarska kriza za posledico delno ustavitve večjih industrijskih podjetij. Poslabšanja položaja industrijskega delavstva je neugodno vplivalo tudi na položaj poljskih delavcev. Ministrstvo za socialno politiko posveča temu problemu vsi pozornost in proučuje predloge, ki jih je sprejelo tako s strani delodajalcev kakor s strani delojemalcev. Vsi ti predlogi gredo za tem, da bi se podzvela nujni ukrepi za omiljenje brezposelnosti, da bi se na ta način kar najbolj preprečilo razširjanje tega največjega sodobnega socialnega zla. V glavnem se skladajo vsi predlogi v tem, da bi bilo treba čimprej osnovati v ustavi predvideni Gospodarski svet, v katerem naj bi imelo tudi delavstvo svoje zastopstvo. Za zaščito domače industrije naj bi se s primernimi carinskimi ukrepi onemogočilo inozemski konkurenci, razen tega pa naj bi se veleindustrija podprla z dolgoročnimi krediti, kar bi omogočalo nemoteno obratovanje. Z izvedbo raznih javnih del, predvsem z gradbo novih in modernizacijo obstoječih cest naj bi se skušalo zaposliti brezposlene delavce. V večjih krajih, kjer tega dosedaj še ni, naj bi se osnovala ljudske kuhinje in delavski azili, kjer bi našli brezposelni delavci vsaj začasno streho in preskrbo.

CLEMENCEAUJEVO STANOVANJE — MUZEJ

Stanovanje Georgesu Clemenceau spreminjajo pravkar v muzej, ki bo vedno dostopen občinstvu. Vsi stanovanjski prostori, kjer je živel veliki pokojnik, so ostali takšni, kakor so bili ob njegovi smrti. V državnikovi delovni sobi stoji še vedno pisalna miza v obliki podkve in na njej ležajo gošja peresa ter posoda s sipo, ki je v prejšnji dobi nadomeščala pivnik. Ta sipa je morala biti vedno iz Venecije. Na nočni omarici poleg postelje pa leži "Zgodovina papežev", ki je odprta na strani, katero je prečital državnik zadnjo pred smrtjo.

NENAVADNO USMILJENJE

Pri nedavni dražbi konj iz hlevov španskega kralja Alfonza XIII. so kupili živali večinoma španski plemiči, ki so nato dali konje umrtiti. Pravijo, da so aristokrati storili to zato, ker niso hoteli dopustiti, da bi nekdanje kraljeve konje porabljale druge osebe.

VLJUDNO VABIMO VSE ROJAKE NA

I. JUGOSLOVANSKI VEČER

KI SE VRŠI V NEDELJO 24. t. m. v SLOV. DVORANI NA 8. CESTI, 62 St. Marks Pl., V NEW YORKU

S P O R E D :

Narodne pesmi — izvaja Slovenski orkester "Sodobna Jugoslavija" — predava Marian Pfeifer
Ant. Medved: "Naša zvezda" —
poje pevsko društvo "Bled"
Slovenski motivi — izvaja Slovenski orkester

K obilni udeležbi vljudno vabi — Odbor

VSTOPNINA PROSTA

ZAČETEK TOČNO OB 7. ZVEČER

Peter Zgaga

Španska vlada je razpustila jezuitski red na Španskem.

Jezuitom bodo zaplenili premoženje v znesku dvajsetih milijonov dolarjev.

Vatikan je v kratkem času izgubil dva velika vira dohodkov: Mehiko in Španijo.

Pobotal se je sicer z italijansko vlado, kar pa nikakor ni zadosten nadomestek.

*

V prestopnem letu imajo ženske pravico snubiti moške.

Pa tudi v navadnih letih niso moški varni pred njimi.

*

Rojaku ki je imel zelo hudo ženo, je prišel prijatelj z zelo čudno novico:

— Pojdi, pomagat, takoj pojdi pomagat!

— Kaj pa je?

— Tvoja žena je nekaj jezika, zdaj so jo pa tri sosede zgrabile za besedo. Nekaj časa so se prepirale z njo, slednjič so jo pa napadle. Tako jo sujejo in tepejo da je že vsa krvava. Pojdi pomagat.

— Nak, ne bom šel, — je odvrnil rojak po kratkem premisleku. — Če so res tri, kot praviš, jo bodo že same zdelale. Če bi moja žena videla, da sem šel onim trem pomagat, bi mi nikdar ne odpustila.

*

Neko modno poročilo pravi, da bodo moški nosili letošnjo zimo rjave obleke.

Ne vem, če je poročilo točno.

Po mojem mnenju je stvar takaka: — Tisti, ki je nosil lansko zimo rjavo obleko, jo nosi tudi letošnjo zimo; tisti, ki je nosil lani črno obleko, jo tudi letos nosi; one, ki si jih videl lani v sivih oblekah, imajo tudi letos sive na sebi.

To velja predvsem za družinske očete.

*

Novi gospodar je prevzel trgovino. Ker je bil dober, je sklenil obdržati vse stare uslužbence. Šel je od enega do drugega ter jih vpraševal o tem in onem.

— No, kaj pa vi? — je rekel staremu blagajniku.

Stari blagajnik je ponosno odvrnil: — Stiriideset let sem že v službi, pa sem se v vsem tem času samo enkrat zmotil, toda samo za pet centov.

— Čestitam vam, — je odvrnil gospodar, — toda glejte, da boste v bodoče bolj pazili.

*

Koncem leta 1931 je objavilo starokrajsko časopisje naslednjo statistiko:

Lani so Ljubljanci popili 2,869,853 litrov vina, torej je bila letos žeja večja. Če računamo, da ima mesto okrog 60,000 prebivalcev, pride približno na vsakega 55 litrov vina na leto. Če računamo liter vina po 10 Din, vidimo, da so Ljubljanci zapili nad 33 milijonov samo na vinu. To je res ogromna vsota in obenem najzalognejše poglavje našega mesta.

Pa ne samo vina, tudi piva so popili več. Konzumiranega je bilo 1,449,345 litrov piva, lani 1,416,485. Poleg tega so popili 5730 litrov vina v steklenicah, lani 4535, dalje 7149 litrov sadnega mošta, lani 27,702 litra. Po tu di šampanjca smo si privoščili nekoliko več kot lani, kajti v mesto je bilo uvoženih 2229 steklenic šampanjca in penečih se vin, lani pa samo 863.

Ruma in raznih esene, likerjev in oslajenih opojnih pijač je bilo v mesto uvoženih 14,268 litrov, lani 17,479; stalno narašča konzum spirita in žganja vseh vrst. Letos je bilo konzumirano 76,162 litrov spirita in žganja, lani pa 72,992. Konzum spirita zato narašča, ker je zelo poceni in nizki ceni. Zato Ljubljanci doma fabricirajo razne likerje. Poleg teka je bilo v mesto uvoženih 99,424 kg. denaturiranega spirita.

*

To so precej visoke številke za razmeroma malo Ljubljano. Številke bi bile pa najmanj dvakrat ali trikrat tako velike, če bi bila v Jugoslaviji prohibicija.

VSE SE PREBOLI

ROMAN IZ ŽIVLJENJA
Za Glas Naroda priredil I. H.

(Nadaljevanje.)

— Pritožuješ se, da sem len s pisanjem. Saj sam veš, da se težko pripravim k pisanju.

— In vendar sem pred Božičem bral mnogo tvojih pisem: tvoja potovanja pisma iz Madejre, nato severna Afrika!

— Ali si bil zadovoljen, Joško? — vpraša baron z lahnim nasmehom.

Joško prikimava.

— Zelo, Uli. Skoro nikdo ne more napraviti kot ti. Zavidam te za tvojo opazovalno zmožnost.

— Res, Joško? Na zanimivem, nekoliko blestem Ulijevem obrazu je bilo prav lahko videti, da so ga besede njegovega prijatelja, čegar sodbo je vedno upošteval, zelo veselile.

— Moraš mi mnogo povedati, Uli.

Takoj sedaj, Joško?

Ulih se zadovoljno smeje nad živahnim obnašanjem svojega prijatelja.

— Saj si moreš misliti, da sem bil zelo radoveden glede poteka tvojega potovanja. Že čez eno leto se nisva videla in približno toliko časa nisem o tebi slišal ničesar. In vendar si se vrnil prej, kot pa sem pričakoval. Saj si hotel potovati še v Kapstadt.

Iz pogleda Uliha Kamnikarja na Margareto je Joško razumel, zakaj je njegov prijatelj izpremenil načrt svojega potovanja. Ni bilo privikar, da je kakšna ženska za nekaj časa stopila v življenje Uliha. Nikdar pa to ni trajalo dolgo. Nobena ga še ni mogla držati dolgo.

Margareta je slišala Joška, ko je omenil potne spise Ulirove, ki jih je brala v nekem ilustriranem časopisu.

Sploh pa ji Ulih Kamnikar ni bil nikak tuje. Pogosto ji je Joško pripovedoval o njem, ki je bil bogat na duševnih in gmotnih darovih, ki je živel, kakor se mu je poljubilo in ki ni imel nikakih dolžnosti in obveznosti. Ulih je bil tri leta starejši kot Joško, čegar oče je bil pravdni svetovalec starega Kamnikarja in njegov prijatelj.

Ulih je nekaj časa študiral modroslovje. Potem, koje napravil doktorat, je šel na potovanje. Bil je zelo pesniško nadarjen in njegove povesti so kazale veliko duha in sposobnosti. Za kako večje delo pa ni imel potrpljenja in zbranega duha. Marsikaj je pričel, pa zopet opustil. Njegovo potovanje po svetu ga je zadrževalo od resnega dela, tako da je bila nevarnost, da bo povsem propadel.

Oče mu je prežgodaj umrl in četudi je svojo mater iskreno ljubil, vendar ni imela nanj nikakega upliva in so njegove želje hodile vedno njej nasproti.

Živel je, kot se je njemu ljubilo. Znal je biti nad vso mero prijazen. Njegova sreča pri ženskah je bila čudovita. Kamorkoli je prišel, je bil Ulih glavna oseba, okoli katere se je vse drugo vrtilo. Seveda je to še povečalo njegovo samoljubje in ponos. Joško je preveč držal na svojega prijatelja, ki ga je v otroških in šolskih letih vedno izkeričeval.

Ulih ni bil odkrit. Joško pa ga je v svoji poštenosti sprejel kot polnovrednega prijatelja; dal mu je zaupanje in prijateljstvo, kar je Ulih velikodušno sprejel.

— In ti Joško? Zdal bi te vprašal — študiraš v Ljubljani?

— Uganil si. Občudujem tvoj bistri razum.

— Drugače bi ne bil tukaj. To sem si moral misliti. In zdaj si tukaj na weekend?

Veseli smeh na Joškovem obrazu je izginil.

— Ne weekend! Zakaj ta nepotrebna tuja beseda? Ali ni ravno tako dobro, ako rečeš koncem tedna? Gospiča Homčeva in jaz sva napravila nedeljski izlet najprej na Blejsko jezero in nato v gore. Stannjem pri njeni materi, ki je izročila svojo hčer v moje varstvo —

— In je v dobri oskrbi. O tem mora biti vsakdo prepričan. kdor te pozna.

Nad tem nepotrebnim izrazom se je Margareta tiho jezila.

— Da, ker moja mati to ve, me je pustila iti z njim, — pravi Margareta.

S prijaznim pogledom zre Ulih Kamnikar mlado damo, pri tem pa si misli:

— Zakaj se tako razvnameš, mala deklica? — Nato se obrne k Jošku:

— Stavit bi predlog, Joško in mislim, da se mu ne boš upiral. Jedli bomo skupaj v hotelu "Triglav", — tam namreč stanujem. Na vsak način moramo obhajati naše nepričakovano svidenje.

Predno pa Joško obljubi, pogleda Margareto, ki je odkimala. Kakor bi bil še rad govoril s svojim prijateljem — njena želja je morala obveljati. Zaradi tega je z mnogimi izgovori odklonil prijateljevo povabilo.

Kamnikar je bil ves začuden.

— Zakaj, Joško? Tvojega izgovora ne morem potrditi.

— Ravno sva se hotela odpeljati, kajti gospa Homčeva naju pričakuje.

— Saj se lahko odpeljeta s prihodnjim vlakom in tudi ne boš prepozno. Tega vzroka ne srejem. Milostljiva gospica, — se obrne k Margareti, — ali je moj predlog tako zelo neprijeten? Pomagajte mi pregovoriti trdoglavca Joška.

Margareta pa še vedno odkima z glavo.

— Gospod Ahčin ima prav. Prvič sva obljubila moji materi, da prideva domov ob pravem času, drugič pa nisva niti gospod Ahčin niti jaz v potniški obleki tako oblečena, da bi mogla jesti v elegantnem hotelu, — pravi Margareta in pri tem pogleda na svojo priprosto obleko. — Preveč bi nas gledali.

— O, milostljiva gospica, kar se tega tiče, vas bodo ljudje vedno gledali.

Ulih se smeje skloni k ajej, toda njene oči se zabliste v jezi in njen obraz je kazal ledeno zopnost do njega.

Videl je, da se je svojimi besedami nekoliko zaletel. Da bi ublažil svoje besede, se obrne k Jošku, rekoč:

— Ali nisi tudi ti tega mnenja?

Njegove beseda pa niso samo slabo vplivale na Margareto, tem več tudi na njegovo spremljevalko.

Predno je mogel Joško odgovoriti, pripomni gospa Pirčeva s trdim poudarkom:

— Dama ima prav. Tudi jaz se ne počutim posebnostno dobro, ako nisem oblečena tako, kot je primerno priložnosti in kraju. Tudi jaz ne maram sedeti v hotelu v tej tenis-obleki.

Toda Uliha še niso omajale Margaretime besede.

— Tako natančno ne smete vzeti. Vidva ne bi bila edina nepričakovana gosta. Izletov človek ne dela v navadni obleki in lakiranih čevljih. Milostljiva gospica, pomislite moje veselje, ko sem se zopet po dolgem času sestel s svojim prijateljem —

Tedaj pa naglo poseže vmes Joško:

— Saj gotovo ostanem še dalje časa tukaj. Dogovorimo se za jutri, katerikoli čas, ko se moreva videti.

(Dalje prihodnjik.)

RAZVOJ TUBERKULOZE PLJUČ IN MODERNO
ZDRAVLJENJE

V naslednjem bom skušal poljudno opisati razvoj in zdravljenje žlezne in pljučne tuberkuloze pri otrokih in pljučne tuberkuloze pri odraslih.

V odpornem organizmu se tuberkuloza razvija veliko težje ali pa le v lažji formi ter se v tem hitreje zopet ozdravi.

Krepki ljudje, ki prihajajo iz zdravih krajev v mesta in niso preboleli otroške tuberkuloze, se hitro okužijo in največkrat podležejo, dočim kažejo drugi, ki že več rodov žive v istih razmerah, veliko odporno moč ter le redko resneje obole.

Moderna veda je zelo napredovala v pogledu ugotovitve začetne tuberkuloze, to posebno pri otrokih. Z modernimi pripomočki se danes ne samo lažji primeri popolnoma in hitro ozdravijo, ampak tudi težji, pri katerih prej zdravljenje ni bilo uspešno; celo izmed najtežjih obolenj, kjer se more pravočasno izvršiti operacija, jih mnogo zopet okreva. Kdor je imel priliko bivati dalj časa v sanatoriju za pljučne bolezni, se je lahko prepričal, kako odlični so uspehi z modernim operativnim zdravljenjem pljučne tuberkuloze pri težkih bolnikih.

Ugotovitev prvega početka tuberkuloze je danes zelo važna, saj spada v glavnem že v otroško dobo. Otroci ob rojstvu nima tuberkuloze, ker se direktno ne podeduje. Vendar je otrok že po naravi bolj sprejemljiv za njo. Otroci se lahko okužijo v neposredni okolici bolnikov z odprto tuberkulozo, pa tudi z mlekom je tičnih krav. V nezdravih stanovanjih, posebno v industrijskih krajih, je možnost okužitve zelo velika.

Začetek pljučne tuberkuloze se pri otroku navadno javlja kot majhno ognjišče v velikosti graha v pljučih. Na mestu kjer so se

naselili bacili, recimo pri precej odpornem otroku, nastane malo vnetje, začne se boj celega organizma proti sovražniku. Po krvi in mezovalnih žilicah organizem pošlje na napadeno mesto obrambna sredstva zoper tuberkuloze bacile. Napadeno mesto se obda z gostim vezivom, bacili ne morejo dobiti hrane, na dotičnem mestu nastane mala brazgotina, časih mesto ovapni. Prvi napad je organizem s svojimi odpornimi močmi gladko odbil in ga uničil.

Če se napad tuberkuloznih klic neprestanoma ponavlja, odporna moč telesa peša, klice se počasi začno razvijati v okolico in pridejo po mezovalnih žilicah najprej do mezovalnih žlez. Žleze so kakor nekaka cedila: kar je škodljivo zadržijo v sebi. Tako tudi tuberkulozne bacile; žleza se vname in boj se začne ponovno. Ako ima telo še zadosti rezervnih moči na razpolago ter naval bacilov ni premočen in prepogost, je tu sovražnik kmalu uničen. Pri otrokih obole v glavnem žleze ob straneh sapnika, pod pazduho in straneh vratu. Ako se na vratu ogneje in odpro, imamo škrofulozo. Čim močnejši in večkratni okužbi je otrok izpostavljen, tem bolj reagira organizem, ki ni dosti odporen na take napade. Otrok ima slab apetit, slabokrven je, lahko suho kašlja, hitro raste in je večkrat duševno zelo razvrat.

Otrok, ki je skoro brez posledic preostal žlezno tuberkulozo, razpolaga v poznejših letih še vedno z zadostno rezervo odpornih moči, tako da se eventuelno pri ponovnih okužitvah tuberkuloza ne more razviti ali pa le v majhnem obsegu, izmed otroških bolezni so najbolj nevarne ošpiče in oslonski kašelj; obe bolezni povzročata vnetje v dihalih; otroci po teh boleznih precej obolevajo in vnetja so za ponovno

okužitev zelo dovzetna. Stara ognjišča v žlezah lahko zaradi ugodnih prilik začno ponovno delovati. Zelo je treba pri takih otrokih po navedenih boleznih skrbeti, da si zopet opomorejo. Zelo važno je izpremeniti zrak in poslati otroka v kako okrevališče ali počitniško kolonijo, kjer se zopet utrdi. Za katere otroke je morsk in katere planinski zrak koristnejši, o tem odloča zdravnik.

Pri nadaljnjem razvoju tuberkuloze pa prihajamo že na pojave, ki pri otrokih niso tako pogosti, ampak se javljajo kot nekaka početna obolenja pri odraslih. Nastopijo manjše ali večje spremembe tuberkuloznega značaja v pljučnih vršičkih. Tuberkuloza ognjišča v pljučnih vršičkih se posebno rada vgnezdijo, ker so zaradi slabe ventilacije pljuč tla zelo ugodna. Ako je bolnik dosti odporen in ni izpostavljen prepogosti in močnejši okužitvi, se ta ognjišča razvijajo zelo počasi, preraste jih tkivo ovapne, in tako se ves proces popolnoma umiri. Ako je prizadet manj odporen in v stalni nevarnosti ponovne okužitve, se pri njem ognjišča lažje razvijajo dalje. Nekatera tudi začno razpadati in jetičnik izkašljeje tuberkulozne klice. Tu imamo že početno odprto tuberkulozo: bolnik je za okolico nevaren, če pri izkašljevanju ne pazi in izmečka primerno ne uniči.

Ni pa vsak kašelj, četudi bolnik izkašljeje, v zvezi s tuberkulozo. Zelo pogost je posebno suh kašelj pri kroničnem vnetju žrela in sapnika: delaveci, ki morajo vdihavati pri delu različen prah, bolehalo na vnetju pljučnih cevki; izmeček jim je ponavadi črnosivkast in sluzast, brez po tuberkuloznih klic. Ti delavci pa so bolj podvrženi tuberkulozi, ker s v takih pljučih lažje razvija.

Nenadno krvavenje iz pljuč pri navidezno skoro zdravem človeku lahko nastane, ako v bližini ognjišča, ki razpada, tuberkulozni proces slučajno nagrizne krvno žilico. Kri začne pronicati v razpadlo ognjišče in se izkašljeje skozi pljučne cevke. Vendar se te vrste krvavitve kmalu ustavi. Bolnik se navadno zelo prestraši, zave se boleznim in se začne temeljito zdraviti. Ti ljudje so najbolj poslušni pacienti in tudi kmalu ozdravijo.

Pljuča so pokrita na površini s tako svetlo kožico, pljučno mrežo, enako so rebra pokrita znotraj s tanko reborno mrežo. Ako se v bližini površine pljuč počasi razvije tuberkulozno ognjišče in če pride do površine, se pljučna mreža vname. Bolnik čuti zbadanje, vročino. Med rebri in pljuči se časni začne nabirati voda. Takega bolnika muči neznočna žej. Nima apetita in zelo oslabi. Ko pa to bolezen preboli, se zelo hitro popravlja in odpornost se poveča. Ob sebi pa je umrežno, da vse tri bolezni zahtevajo zdravniško pomoč in nadzorstva.

Pri ljudeh, ki se pravočasno niso začeli zdraviti in so manj od-

6 DNI PREKO OCEANA

Najkrajša in najbolj ugodna pot za potovanje na ogranah oarinkih:

ILE DE FRANCE 30. jan.; 17. feb. (12.05 A. M.) (12.05 A. M.)

PARIS 14. maja; 11. junija (12.05 A. M.)

Najkrajša pot po železnici. Vsekod je v posebni kabini z vsemi modernimi udobnostmi. — Pijača in slava franske kuhinje. Izredno nizke cene. Vprašajte kateregakoli pooblaščenega agenta ali

FRENCH LINE

19 STATE STREET NEW YORK, N. Y.

NARAVNOST V JUGOSLAVIJO

Nova jadranska orjaka

SATURNIA IN VULCANIA

sta odlična med največjimi in najhitrejšimi ladjami sveta. Ugodna služba vas čaka! Ugodni, pozorni uslužbenci, ki govorijo slovensko, so vam na razpolago in hramo je taka kot v najboljših hotelih. In samo pomislite na kratko, ceneno železniško vožnjo v Slovenijo. Mali stroški za prilago in brezplačni vize!

ODLOČITE SE ZA POTOVANJE VNAPREJ!

NARAVNOST V DUBROVNIK IN TRST

SATURNIA

19. FEBRUARJA (4 P. M.)

24. MARCA (4 P. M.)

AUGUSTUS (N.G.L.) — 14. MARCA

Katerikoli agent vam bo rezerviral kabino

COSULICH LINE

17 Battery Place New York

porni, proces v pljučnih vršičkih napreduje in prehaja na ostale dele pljuč. Nastanejo težja obolenja. Odpornost in ozdravljenje se doseže z zdravi, dobro hrano, ležanjem, čistim zrakom, različnimi injekcijami. Razen tega se uporabljajo v gotovih primerih še naslednje operacije, ki se po navadi izvedejo na eni strani pljuč:

1. vbrizgavanje zraka med rebra in pljuča (pneumothorax), 2. prerez živec, ki inervira trebušno prepono, 3. električno prežiganje zarastlin med pljučno in reborno mrežo, 4. skrajšanje vseh reber za nekaj centimetrov, 5. vlaganje parafinske plombe med rebra in pljuča.

Pri tuberkulozi je zelo velikega pomena, kakor pri nekaterih drugih boleznih, naklonjenost, dispneja. Tuberkuloza, ki se pravočasno začne zdraviti, je danes ozdravljiva tudi v najtežjih primerih. Bodi ponovno podarjeno: kašelj ni tuberkulozen. Ako pa začneš bolehati, stopi čimprej k zdravniku.

Dr. Valentin Varl.

NEPISMI SENATORJI

"Agenzia d'Italia" poroča, da je kasacijsko sodišče dvema nepisnim senatorjema dalo na razpolago tri mesece časa, da se naučita čitati in pisati. Pri skušnji pa sta oba padla, nakar so njuno izvolitev razveljavili.

SHIPPING NEWS

28. januarja: St. Louis, Cherbourg, Hamburg Bremen, Cherbourg, Bremen

30. januarja: Ile de France, Havre

4. februarja: Hamburg, Cherbourg, Bremen

11. februarja: Deutschland, Hamburg, Cherbourg Europa, Cherbourg, Bremen

15. februarja: Berengaria, Cherbourg

17. februarja: Ile de France, Havre

18. februarja: New York, Hamburg, Cherbourg

19. februarja: Saturnia, Dubrovnik, Trst

20. februarja: Bremen, Cherbourg, Bremen

25. februarja: Albert Ballin, Hamburg, Cherbourg New Amsterdam, Boulogne sur Mer, Rotterdam

26. februarja: Mauretania, Cherbourg

27. februarja: Europa, Cherbourg, Bremen

3. marca: Hamburg, Hamburg, Cherbourg

4. marca: Ile de France, Havre Berengaria, Cherbourg

9. marca: Bremen, Cherbourg, Bremen

10. marca: Deutschland, Hamburg, Cherbourg

14. marca: Augustus, Dubrovnik in Trst

17. marca: New York, Hamburg, Cherbourg Europa, Cherbourg, Bremen

22. marca: Ile de France, Havre

23. marca: Statendam, Boulogne sur Mer, Rotterdam

24. marca: Albert Ballin, Hamburg, Cherbourg

25. marca: Bremen, Cherbourg, Bremen

28. marca: Mauretania, Cherbourg

29. marca: New Amsterdam, Boulogne sur Mer Rotterdam

31. marca: Hamburg, Hamburg, Cherbourg

štiri krasne knjige stanajo s poštnino vred

\$1.35

"GLAS NARODA"

216 W. 18th St.

New York

Mali Oglasi
imajo velik uspeh

Prepričajte se!

Vsakovrstne

KNJIGE

POUČNE KNJIGE
POVESTI in ROMANI
SPIŠI ZA MLADINO

se dobi pri

"GLAS NARODA"

216 W. 18th Street New York, N. Y.

Telephone: CHELSEA 3575

POPOLEN CENIK JE PRIROČEN
V TEM LISTU VSAKI TEDENKoledar
za l. 1932...

VSEBUJE poleg spisov dveh naših najboljših opazovalcev—Marka Rupnik in Franka Troha — dosti čtiva za ljubitelje povesti; tudi več zanimivih člankov, tehničnih razprav in drugih zanimivosti. Bogato je ilustriranih več člankov s slikami, ki bodo vsakega zanimali.

Cena
50c

Vpoštevač slabše gospodarske razmere, smo ga tiskali le omejeno število. Vemo, da boste popolnoma zadovoljni z letošnjim koledarjem in zaradi tega ne odlašajte, pač ga naročite še danes.

Slovenic Publishing Company
216 West 18th Street
New York, N. Y.